

UTDRAG FRA DEN LEKSIKRYPTISKE ENCYKLOPEDI

lamella, en, eller hommelette (av fr. *homme* 'mann' og *omelette* 'omelett'). Psykoanalytisk begrep fra Jaques Lacans skole ment å illustrere libidoen, rent liv eller dødsdriften (alle betegnelser for det samme) som et ikke-eksisterende, udødelig, aseksuelt organ uten kropp. Sammenlignet med The Cheshire Cat fra Alice i Eventyrland (smilet uten kropp) og Alien (udødelig, vill, formbar) fra filmen ved samme navn.

lapskausasui, en (av ty. *Labskaus*, sauset rett med grønnsaker og kjøttbiter og lat. *causa sui* 'sin egen årsak'), alternativ betegnelse på den selvforårsakede ursuppen hvorfra materie, liv, ånd og Gud stammer

Le partage du sensible, delingen av det sansbare. Begrep lansert av den franske filosofen Jacques Rancière (f. 1940) i boken *Le partage du sensible. Esthétique et politique*, utgitt i 2000. Rancière har tidligere arbeidet med fransk arbeiderhistorie og marxistisk og politisk teori, men er gjennom de siste årene blitt særlig viktig innenfor estetikken. Utgangspunktet for begrepet er den gjengse antakelsen om en radikal forskjell mellom kunsten og det politiske, estetikk og politikk. Rancière eksemplifiserer med å vise til Platons berømte utvisning av dikterne fra idealstaten. Denne forskjellen viser seg imidlertid for Rancière ved nærmere ettertanke å være en skinnforskjell, for både kunsten og politikken innebærer for Rancière en måte å strukturere ulike former for sansedata på. Slik det politiske systemet for eksempel innebærer ulike former for representasjon av makt og dermed et skille mellom det synlige/usynlige, hørbare/uhørbare osv., er også kunsten et system eller en verden som etablerer en egen struktur som gjør det mulig å fornemme/sanse omgivelsene på en annen, og for kunsten særegen måte. Heller enn å være radikalt forskjellige, kan dermed kunsten og politikken i det minste sies å ha et strukturelt slektskap ved begge å være eksempler på nettopp en deling av det sansbare.

Begrepet er imidlertid sammensatt og flertydig. «Partage» kan nemlig bety både deling i betydningen oppdeling, men også deling i betydningen fordeling. Samtidig er det å sanse forbundet med det å skjelve, altså holde ting fra hverandre. For Rancière er også politikk-begrepet forbundet med det å ha noe til felles, og slik kan begrepet om deling også vise til det å ha noe felles. Oversettelsene til norsk varierer fra «delingen av det sansbare» til «(for)delingen av sanserfaringer». På engelsk er begrepet oversatt som «The Distribution of the Sensible». EB

Le (å le), verb, frambringe ensartede, støtvide lyder gjennom munnen som uttrykk for munterhet, glede, hån, forakt e.l. Dukker også opp hos Nietzsche, f.eks. i *Slik talte Zarathustra*: «la hver sannhet kalles en løgn som ikke også skjenket en latter!» (fra tredje del, «Om gamle og nye lovtavler», stykke 23)

machist', en, tilhenger av Ernst Machs vitenskapsfilosofi. Denne innebærer blant annet at man ser vitenskapelige lover som sammendrag av eksperimentelle hendelser, og dermed at vitenskapelige lover beskriver sanselige inntrykk snarere enn virkeligheten selv.